

סימן רצ"א

קובץ מקורות בעניין שכחה בשומרים

חידושי הריטב"א מסכת בבא מציעא דף לה עמוד א

פירוש אמרי' כל לרבות אפי' היכא דאמר יודע אני שהנחתים במקום המשתמר אלא שאינו זכור מקומם דאפ"ה חשיב פשיעותא כי היה לו להניחו במקום שיוכל ליתנו לו כשיתבענו ממנו, ומכאן דן רבינו בסרסור שנתנו לו חפץ למשכן ואח"כ אמר איני יודע היכן משכנתי שהוא חייב ואפי' היה סרסור בחנם וכ"ש אם היה בשכר.

בית הבחירה למאירי מסכת בבא מציעא דף מב עמוד א

כל שהפקיד אצל חברו איזה פקדון והניחו במקום הראוי לשמירה וכשזה בא ותובע פקדונו אינו זוכר מקום שהניח בו ואומר לא ידעתי היכן הנחתים או באיזה מקום קברתים המתן עד שאבקש ואמצא מכיון שהחזיק עצמו כשוכח נעשה פושע ואם נאנסו אף על פי שנודע אח"כ שבמקום המשתמר נאנסו חייב לשלם שכל שהשליך פקדונו אחרי גוו כל כך עד ששכח אין לך פשיעה גדולה מזו שאין לך מקום המשתמר שלא יהא צריך לנתינת לב עליו תמיד שמא תאמר אחר שכך זה שאמרו ששומר חנם פטור בגנבה ואבדה היאך אבדה נמצאת לשומר חנם עד שנאמר שהוא פטור עליה אם אמר איני יודע היכן הנחתים הרי פשיעה היא וחייב אם אמר יודע אני היכן הנחתים אבל איני יודע מי נטלם הרי זה גנבה היא ולא אבדה ושמא אין שם גנבה נאמר אלא בשיצא קול גנבה או אמתלת גנבה וזה שאינו יודע מי נטלה נקרא אבדה ומ"מ יש מי שפירש שלא נאמר לא ידענא פשיעותא היא אלא כשאומר לא ידעתי אם הנחתים במקום המשתמר אם לאו הא אם אמר ידעתי שבמקום המשתמר הנחתים אבל איני זכור המקום אין זה פשיעה והרי היא אבדה:

שו"ת מהר"ם מינץ סימן כח

מ"ת לא מקרי אונס או שוגג מחמת מה ששכח האונס של ב"ה בשעת השכירה, לשכוח הדבר, דהוא בן דעתא. הא ליתא, דשכחה מקרי שוגג, דאיתא נמי שם אמר רבא הית' אבן מונח' לו בתוך חיקו והכיר בה ושכח לענין נזק חייב לענין ד' דברים פטור ופרש"י נזק חייב דהא מרבין שוגג ואונס כרצון, לענין ד' דברים פטור אף על גב דהכיר בה, הוי שכחה שגגה ולא פשיעה, ש"מ אי לאו הריבוי אפי' נזק פטור.

שו"ת חוות יאיר סימן לט

ושכחה לא אקרי פשיעה כמ"ש מהר"ם בתשובה סי' כ"ח ע"ש.

שו"ת מהרש"ך חלק ב סימן ר

דמלתא דפשיטא דאין לחייב לזה הפקיד, אפילו אם נניח שפשע שכתב שהיה שולח י"ג באלאש במקום ט"ו, מ"מ יש לפוטרו מטעם תחלתו בפשיעה וסופו באונס וכמו שכתב החכם השלם הפוסק נר"ו. כ"ש כי לענ"ד יראה שאפי' אם פשע הפקיד אין לחייבו, דמה שחייבו חכמים לשומר חנם שפשע או לשומר שכר דלא נטר נטירותא יתירתא, היינו משום שחסרו בשמירתם בכונה מה שחייבו חכמים לשומרים לשמור על דרך הראוי, כמו שיתבאר מהפשיעות המוזכרות בגמרא ובדברי הפוסקים אין צורך להזכירם, לכן לא אזכיר מהם כי אם זה המעשה שהביא החכם השלם נר"ו. [ב"מ עב] דהוא גברא דאפקיד כשותא לגביה חבריה כו', דאפילו שומר שכר חייב משום דהל"ל מהאי לא תרמי וחסר בכונה שלא אמר כך. אמנם בנדון דידן זה הפקיד חשב שכתב שהיה שולח ט"ו באלש וטעה שלא במתכוין ליביה אנסיה, שחשב שכתב ט"ו ומחמת דפקת הבהלה כתב י"ד במקום ט"ו, דאפילו לענין שבועה איכא למימר דכה"ג מקרי האדם בשבועה פרט לאונס. באופן שמכל הצדדים יראה דאין מקום לחייב לפקיד הנז' כאשר פסק החכם השלם נר"ו.

שו"ת מהרשד"ם חלק חושן משפט סימן קכ

' שפשע וטעה שבמקום שהיה לו לכתוב ט"ו משאות כתב י"ג הא ודאי אין לך פשיעה גדולה מזו שמסתמא כל יסוד ועיקר הסוחרים האלו בכתבים וכמו שנראה ברור מדברי הרי"ף ז"ל הביאו הטור ח"מ סי' קנ"א וז"ל כתב רב אלפס היכא דשדר ליה לחבריה כתב ואמר ליה כל מידי דאית לי גבך שדרינהו נהלי לא מחייב באחריותו והכי נהגי תגרי הרי משמע שדרך התגרים לסמוך על מה שכותבים וא"כ מצד זה הפקיד פשע פשיעה גדולה ומתחייב ומה שטוען שדרך לטעות כו' אכן לבי מאמין בדבר זה ומ"מ אם הדבר ברור מאד שאין דרך התגרים להקפיד בדבר זה המנהג הוא עקר גדול באלו העניינים

שו"ת שער אפרים סימן כח

אמנם צריכין אנו לדקדק תחלה אם טענת שכחתי הוא פשיעה או לא. לכאורה היה נראה להביא ראי' מגמר' דביצה דף ט"ז ממעשה דהוא סמי' דא"ל אמאי עציבת א"ל דלא אותיבי על תנאי (ששכחתי) א"ל פושע את כו' משמע מכאן אם אמר שכחתי נקרא פשיעה וכ"כ הרי"ב בה בסי' תקכ"ז ובב"י ע"ש. אמנם אדרבה משם נראה שטענת שכחה אינו פשיעה לפי שבשנה ראשונה חזי' דעציב א"ל סמוך אדידי רק מכח שעשה כך שני פעמים א"ל פושע את וכן יש להביא ראי' מדברי רש"י בב"ק פרק כיצד הרגל דף כ"ו ע"ב שכתב ד"ה לענין ד' דברי' פטו' דאע"ג דהכיר בה הוי שכחה שוגג ולא פשיע' עכ"ל. אבל יש לחלק דדוקא שם הויא שכחה שוגג ולא פשיעה דלא אסיק אדעתיה שישכח ואפי' שישכח לא אסיק אדעתיה שבנפילה

זו מחיקו שיזיק לחבירו אבל בנ"ד היה לו לאסוקי אדעתיה שישכח ובשכחה זו תיכף יעבור על זמן איסורא וא"כ י"ל ששכחה זו היא פשיעה.

אכן נלע"ד להביא ראיה מגמר' דב"מ פ' המפקיד דף מ"ב בעובדא דההוא גברא דאפקיד זוזי גבי חבירה אמר ליה לא ידענא אתא לקמיה דרבא א"ל כל לא ידענא פשיעותא היא וכן כתב הרמב"ם בפ"ד מהל' שאלה דין ז' וז"ל המפקיד אצל חבירו בין כלים בין מעות וא"ל איני יודע אנה הנחתי כו' ה"ז פושע וחייב לשלם מיד עכ"ל וכתב הרב המגיד פשוט הוא בגמ' דהמפקיד כו' כל לא ידענא כו' ויש לתמוה על הרמב"ם שהרי בגמ' לא אמר רק זוזי ומהיכן הוציא לומר בין כלים כו' ואפשר שהוציא זה מלשון הגמר' שאמר היכן אותבינהו ולמה לא אמר היכן קברתינהו כי כספים אין להם שמירה אלא בקרקע וכ"כ הרמב"ם בפ"ד מהל' שאלה דין ד' וכמ"ש בגמר' אח"כ בעובדא דההוא קרטליתא כו' ע"ש ומזה הוציא הרמב"ם דין זה שאיירי שהפקיד גביה בין כלים בין מעות ולכן אמר בלשון אותבינהו שנוטה לב' פירושים וקאי על הנחת כלים בתיבה ועל הנחת זוזי בקרקע. או אפשר לומר שהרמב"ם הוציא זה מלשון שאמר רבא כל לא ידענא פשיעות' הלא כל מיותר הוא אלא ודאי שכל פירושו על כולם שאמר לא ידענא בין כלים בין מעות נקרא פושע ולכך נקט כלים ברישא. ובמקום שאמרו לקצר אינו רשאי להאריך כי יש לי כמה דקדוקים בהאי לישנא דהרמב"ם ובתשו' א' הארכתי למענית'. זכינו מזה שלא ידענא הוא פשיעה וה"נ בנ"ד שזה טוען שכחתי נקרא פשיעה וכן מבואר בריש פ"ב די"ט דף ט"ו ע"ב וז"ל מאי איריא מעי"ט אפי' בי"ט נמי אין ה"נ אלא גזירה שמא יפשע ופירש"י ד"ה שמא יפשע ישכח ולא יערב כו' ע"ש ואם כן בנ"ד שאפי' אם היה התנאי שלהם שאינו בשמירת השותפים אלא כשומר חנם מכל מקום חייב מאחר שפשע.

שו"ת עבודת הגרשוני סימן ב

וא"ל מאן לימא לן דשכחה הוה שוגג דלמא שכחה הוה מזיד גבי אדם כדאמרי' גבי שומרי' כל לא ידענא פשיעות הוא. הא לית' דהא אית' בפ' כיצד הרגל אמר רבא היתה אבן מונחת לו בתוך חיקו והכיר בה ושכח לענין נזק חייב לענין ד' דברים פטור ופירש"י לענין ד' דברים פטור אף על פי דהכיר בה הוה שכחה שגגה ולא פשיעה הרי קמן ששכחה הוה שגגה. ויש לחלק בין שומר שאמר לא ידעתי אנה הנחתי ובין שארי שכחות וק"ל.

אורח חיים סימן קח סעיף ח לגבי תפילה ששכח לא מיקרי פושע ובמגן אברהם שם וכן בסימן תקכז לגבי עירוב תבשילין ששכח לא מיקרי פושע

בית יוסף אורח חיים סימן קח

כתוב בנמוקי יוסף פרק כיצד הרגל (י: דבור ראשון) שהרמ"ה כתב לענין נזקין שאדם אנוס לגבי שכחה וכתב דלדברי הרמ"ה נראה ברור דמי שלא התפלל בעוד שיש לו זמן להתפלל

מפני שסבור שעדיין ישאר לו זמן אחר שיגמור אותו עסק שהוא מתעסק בו ובין כך ובין כך עברה לו השעה שאינו נקרא מזיד ופושע אלא הרי הוא בכלל טעה ולא התפלל שמתפלל שתיים לתשלומין ומיהו לענין תפילה יש לחוש יותר מפני שאמרו חז"ל (שבת ט:) לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה וכו' וכיון שזה אינו רשאי לומר אני אעשה ולא אעבור כשעושה הרי הוא כפושע עכ"ל **ודבריו הראשונים עיקר דלא מיקרי מזיד אלא כשמבטל התפילה בשאט בנפש בלי שום טירדא:** כתוב בתרומת הדשן (סי' ה) שנשאל על מי שהלך אצל גוים מחמת חוב שיש לו על ארמאים והאריכו עמו בדברי ויכוח ופשרות ולא היה יכול ליפטר מהם אלא אם כן בא לידי הפסד באותו חוב ונזקק לשהות עמהם עד שעבר זמן תפילת המנחה אי דיינין ליה כמזיד לענין להתפלל ערבית שתיים או לא והשיב נראה דכי האי גוונא לאו מזיד מיקרי ודמי לאונס והביא כמה ראיות דכל היכא שמבטל המצוה לצורך ממונו שלא יבוא לידי הפסד מיקרי אונס וכן מבואר בדברי הרמב"ם בפ"ג (תפלה ה"ח) שמי שהיה טרוד וע"י כך לא התפלל תפילה אחת בזמנה יש לה תשלומין. ובסימן צ"ט נתבאר דשיכור חשיב טועה ואם הפסיד תפילה אחת יש לה תשלומין:

בית יוסף אורח חיים סימן תקלז

והראב"ד כתב נראה לי שאם אירע אונס בהם לפני המועד שלא יכול להשקותם שמותר להשקותם במועד **ואינו אסור אלא כששכח להשקותם** או שנתעצל בהם עכ"ל נמוקי יוסף

שו"ת שבות יעקב חלק ב סימן קמח

כן עיק' וכן משמעות הש"ס הזהר בזקן ששכח תלמודו מחמת אונסו כלומר לא מחמ' עצלותו שלא למד וכדעת מהרש"ל ומה שהביא שם בתשובת שער אפרים סי' הנ"ל ראה מהא דאי' בש"ס דב"מ בעובדא דהאי גברא כל לא ידענא היאך/היכן/ הנחתי פשיעוּתא היא וכן הסכמת כל הפוסקים א"כ ה"ה שכח' דמיקרי פשיעה אי משום הא לא תברא דשאני התם שהפקידו אצלו וראוי ליזהר בפקדונות מאוד כאשר הזהירו חז"ל להניח אצל אוצרו ותכשיטו בענין שיהא מופקד שפיר ולכתוב בפנקסו וזה שלא עשה כן להניחו במקום שפגע לו עד שלא ידע מקומו לכך הוי פשיעה גמורה משא"כ בשאר כל הדברים שכחה הוי אונס או עכ"פ שוגג ולא פשיעה ומה שמביא עוד שם סמוכת לדבריו מהא דאיתא בריש פ"ב דביצה דף ט"ו ע"ב גזירה שמא יפשע פרש"י שמא יפשע ישכח ולא יערב ע"כ גם מהאי לא ארי' דהתם מיירי בשכח' ע"י עצלות דהוי פשיעה גמורה משא"כ שאר כל שכחה דהוי בכלל העלם דבר שחייב שגגת חטאת והוא פשוט בש"ס וכל הפוסקים ותו דאף אי תימא כדעת שער אפרים דבזמנים הקודמין הוי שכחה פשיעה מ"מ בזמנים הללו ודאי לא הוי פשיעה כלל דהא אפי' בזמן הש"ס אמרינן בעירובין דף נ"ג וכאצבעי' בבירא לשכחה וכו' לבן של ראשונים וכ"ש בדורות הללו שבכל יום ויום מתמעטין והולכין פשיט' דלא הוי מסתמא פשיעה אא"כ ששכח מחמת עצלות

מגן אברהם סימן תקכז

ששכח - ואם שכח מחמת עצלותו שלא היה חרד על דבר ה' ולא מחמת אונס נקרא פושע דשוכח נקרא פושע לענין תשלומין של ממון וק"ו בדבר איסור (יש"ש) וצ"ע דבסי' ק"ח ס"ח אי' דשוכח מקרי אונס וה"ה לענין ממון כמ"ש הב"י שם וצ"ל דשוכח מחמת עצלות שאני:

שו"ת חתם סופר חלק ה (חושן משפט) סימן מב

איברא ספ"ב דב"ק אמרי' נתכוון לזרוק ב' אמות וזרק ד' והזיק פטור מד' דברים והקשה הרמ"ה מ"ש דגבי אשו חייב משום חציו ותי' התם הי' פושע בתחלתו שהרוח מצוי' הוא משא"כ בנתכוון ואמיד כחו לשתי' ובלי כוונה נפל ברחוק יותר. ומשו"ה אם הניח אבן בחקו ושכחו ועמד ונפל ממנו והזיק פטור וכו' בנמוקי יוסף מזה יש ללמוד מי שנשבע לפרוע בזמן פלוני ושכח בסוף הזמן פטור וכן מי שלא התפלל מנחה מפני שהי' לו זמן ואח"כ בסוף הזמן שכח נידון כאונס ומשלים ערבית שתיים ולא ה"ל מזיד ומסיים מיהו בתפלה החמירו חכמינו ז"ל לא ישוב לפני הספר שמא ישכח וכיון שזה אינו רשאי לומר אני אעשה ולא אעבור כשעשה הרי הוא כפושע עכ"ל ברי"ף דף י"ט ע"א והנה לפי הוכחת האגודה הנ"ל צריכי' אנו לומר דדברי הנימוקי יוסף האחרוני' הם אמת ר"ל דודאי שכחה אונס הוא כדברי הרמ"ה גבי אבן ששכח ע"ג חיקו אבל כל היכי שיש מצוה בזריזות כגון תפלה א"כ כשמתעצל וסומך עצמו על הזמן האחרון שלא ברשות הוא עושה זאת וממילא אם נאנס בשכחה אח"כ ה"ל פושע ובשבועה נמי פשיטא שיש מצוה בזריזות קיום שבועתו ומשו"ה כל שהתעצל בתחלתו ושכח בסופו ה"ל פושע. וכ"כ היש"ש בהדי' פ"ב דביצה סי' ו' ע"ש כי דבריו מתקו לחיך ומג"א סי' תקכ"ז קיהה בהם בסק"ו ע"ש ומסיק שכחה של עצלות שאני ולפע"ד ברור כמ"ש לכן כל מ"ש מג"א בזה בסי' ק"ח סקי"א ובט"ז י"ד סי' רל"ב סקי"ט נגד האגודה לא נ"ל ומה שרמז מג"א לעיי' בש"ע רס"י תקל"ח ר"ל דשם פסקי' מי שהפך זיתיו ונאנס או נתעצל בהם מותר לגמור מלאכתו במועד ואין משם ראי' כלל התם העצלה הי' משום שטעה באומדנא שלא יפסידו ויהי' להם כח לעמוד עד אחר המועד וה"ל כמי שאמד עצמו לזרוק ב' וזרק ד' וה"נ משו"ה נתעצל שטעה באומדנא אבל אה"נ אי הוה ברי' לי' שלא יעמדו עד אחר המועד ונתעצל לומר עדיין יש לי זמן לגמרם קודם מועד ואח"כ שכחם אפשר דהוה כמו מתכוון מלאכתו במועד אם לא נאמר שאין מצוה בזריזות כלל ואפי' לכתחלה יכול להמתין עד סוף הזמן ועי' בראב"ד שמבי' נימוקי יוסף הובא ביתה יוסף רס"י תקל"ז והביאו מג"א שם רס"י תקל"ח דמחמיר בשכחה ועצלות וי"ל דמיירי ששכח מחמת עצלות ולא טעה באומדן אלא אמר עדיין יש לי פנאי קודם י"ט ובסוף שכח משו"ה מחמיר כן נ"ל להלכה.

היוצא מזה כל שמצוה בהקדימתו להזרז ולעשותו ואדם מתעצל לומר עדיין יש זמן ולבסוף שכח או אפי' נאנס הרי הוא כמזיד מפני שתחלתו בפשיעה הי' ובתפלה כה"ג אין לו תשלומי'

אם לא בתורת נדבה בעלמא ובשבועה כה"ג עבר על שבועתו מקרי משא"כ כשלא הי' עליו שום מצוה וחוב בתחלתו להקדים עצמו כגון המניח אבן בחקו ודעתו עליו לשמרו שאין עליו בזה שום איסור שלא לעשות כן ואח"כ שכח ונפל ממנו פטור כשאר אונס הנלע"ד כתבתי פה ק"ק מ"ד נגהי ליום ג' כ' א"ר תקס"ה לפ"ק. משה"ק סופר מפפד"מ.

שו"ת רב פעלים חלק ד - חושן משפט סימן ג

והנה נודע כי בדין השוכח יש מחלוקת גדולה איכא רבים דס"ל שכחה חשיב אונס ואיכא דס"ל שכחה חשיב פשיעה ועי' מקור ברוך סי' ב"ן בהניח הפקדון בארגז סוגרת ומסוגרת ופתח אח"ך הארגז ושכח לסוגרה וכשנזכר שהניחה פתוחה בא ומצא שחסר הפקדון וכו' שפסק דשכחה הוי אונס ולא פשיעה ועי' זכ"ל ח"ג ערך פשיעה דכתב שזהו מחלוקת ועי' כנה"ג סי' רצ"א דשכחה הוי אונס ועי' משכנות הרועים אות ש' ובית יעקב סי' ע"ד וברכ"י א"ח סי' שיי"ב ע"ש.

דברי גאונים צט י שיכול לומר קים לי להיפטר בשכח

שער הציון סימן תמג ס"ק יד

וגדולה מזו כתב בנהר שלום לדעת מגן אברהם, דאם טען, שכחתי למכרו, פטור, דאנוס הוא, כדלעיל בסימן ק"ח,

פתחי תשובה חושן משפט סימן פז ס"ק כו

עיין בתשובת שבות יעקב ח"ב סי' קמ"ח, בתובע שאמר לפני ב"ד שאין לו עוד שום תביעה על הנתבע, ואחר זמן אמר ששכח לטעון עוד איזה תביעה, או טעיתי, אי מהני שיכול לתבוע עוד. והאריך שם בענין שכחה אי מיקרי פשיעה או שוגג ואונס, והשיג על תשובת שער אפרים סי' כ"ח בהגה לבן המחבר, ומחלק בין שכח מחמת עצלות דמיקרי פשיעה ובין סתם שכחה דהוי בכלל העלם דבר שחייב שגגת חטאת [ועיין בתשובת חתם סופר חלק חו"מ סי' מ"ב מה שכתב בענין זה].

חשק שלמה תמיד כח על אונס שינה שיש הבדל בין מקום שזה גופא חיובו כמו בשמירת המקדש

המבשל בשבת במזיד לא יאכל בשוגג יאכל וכתב המג"א שיי"ח ג בשם הרד"ך דשכח הוא שוגג.

בתקצו גבי עירוב תבשילין שיכול לסמוך על גדול העיר רק בשכח פעם ראשונה שהוא כאונס ולא כפשיעה וביש"ש ביצה ב' ו מחמת עצלות לפי המג"א

בתקל"ז מי ששכח להשקות קודם המועד אסור להשקות

תשלומין למי שנאנס ולא למי שפשע ובשכח כתב המג"א סימן קח שאינו כפשיעה.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן קח סעיף ח - מי שלא התפלל בעוד שיש לו זמן להתפלל, מפני שסבור שעדיין ישאר לו זמן אחר שיגמור אותו עסק שהוא מתעסק בו, ובין כך ובין כך עברה לו השעה; וכן מי שהיה טרוד בצורך ממנו שלא יבא לידי הפסד, ועל ידי כך הפסיד מלהתפלל; וכן מי שהוא שכור ולא התפלל, כולם חשובים אנוסים

בית יוסף אורח חיים סימן קח

כתוב בנמוקי יוסף פרק כיצד הרגל (י: דבור ראשון) שהרמ"ה כתב לענין נזקין שאדם אנוס לגבי שכחה וכתב דלדברי הרמ"ה נראה ברור דמי שלא התפלל בעוד שיש לו זמן להתפלל מפני שסבור שעדיין ישאר לו זמן אחר שיגמור אותו עסק שהוא מתעסק בו ובין כך ובין כך עברה לו השעה שאינו נקרא מזיד ופושע אלא הרי הוא בכלל טעה ולא התפלל שמתפלל שתיים לתשלומין ומיהו לענין תפילה יש לחוש יותר מפני שאמרו חז"ל (שבת ט:) לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה וכו' וכיון שזה אינו רשאי לומר אני אעשה ולא אעבור כשעושה הרי הוא כפושע עכ"ל ודבריו הראשונים עיקר דלא מיקרי מזיד אלא כשמבטל התפילה בשאט בנפש בלי שום טירדא:

למעשה אפשר לומר כמה חילוקים בין הדין שלנו בשו"ע סימן רצ"א סעיף ז' לבין או"ח ק"ח וח"מ סימן תכ"א וכו' ושער הציון סימן תמ"ג בשומר ששכח למכור חמץ שהוא כאונס.

1. היה ניתן לחלק בין אורח חיים לשמירה אבל צ"ע ממזיק שחייב לשמור
2. באולם המשפט כתב דשומר על אותו דבר צריך לשמור טפי שלא ישכח אותו וצ"ע משמירת נזיקין
3. בשבות יעקב ואולי ביש"ש חילקו בין שיכחה מחמת עצלות למחמת טירדה וצ"ב ולפי הנימוקי יוסף יבואר בין תפילה שחכמים הטילו שלא יבוא למצב זה וזה חובתו ולפי זה בשם במקום שאינו יודע זה חובתו
4. לפי הנתיבות החיוב כאן משום מזיק שלקח חפצו ושם אותו במקום שאינו יודע הוא כמזיק. (הקשו עליו שהרי הלקיחה כדין)
5. במאירי ב"מ מ"ב שאינו יודע אם שם במקום משתמר או לא.
6. לפי הריטב"א ב"מ ל"ה כי היה לו להניחו במקום שיכול ליתבענו

7. לפי החשק שלמה והמהרש"ך הביאור שלא לדעת היכן הניח הוא פשיעה בגוף השמירה וזה גדר חיובו להעמיד החפץ לבעליו אבל בשכח לנעול את הבית וכדומה שהוא שכחה של אונס ואינו שייך לשמירה אז פטור. המהרשד"ם המחייב זה גופא טענתו שכיוון שכל העסק שם הוא על פי הכתבים ולזה שכרו אותו לכן הוא פושע.